

"ישיבישע בלאט" "לאמדעס" ב"דף היום" בשו"ת ומ"מ

דף צא.

1. **שחטו קודם לתמיד כשר ויהא ממרס בדמו וכו',** וקשה כיצד רוצה להוכיח מפסח הנשחט לפני התמיד לספק דידן, דהתם זה דין מיוחד שיאחר דבר שנאמר בו בערב ובין הערביים לדבר שלא נאמר בו אלא בין הערביים?
ע"ב
1. **המתנדב יין מביא ומזלפו על גבי האישים,** יש לחקור האם זהו דין הקטרה או דין ניסוך?
2. **והא קמכבי** וקשה יבוא עשה דריח ניחוח, וידחה לעשה דלא תכבה?
3. **המוריד גחלת וכיבה חייב,** וקשה לפי זה למה אמרינן בתורת כהנים צו פ"ב לחד מ"ד דאין איסוי כיבוי בשעת המסעות שהורידו את האש מהמזבח?

התשובות

1. **כן הקשה השאגת אריה סוסי"י יז, ומתריך** שמה שנאמר בין הערביים בפסח הוא רק לגבי שחיטה אבל בשאר העבודות לא נאמר רק בערב בלבד וממילא הוא שווה לתמיד, **ובמנחת חינוך ה' ו' ר"ל** דהדין יאחר של פסח הוא רק לקבוע לו זמן אחר התמיד וכל שעבר קצת זמן אחר חצות היום שהיה אפשר להקריב את התמיד כבר הגיע זמנו של פסח לולי הסברא של תדיר, **ועי' אבי עזרי מדו"ק קרבן פסח א' ד'** מה שהקשה על דבריו, **והנה בפסקי הרמב"ם יש סתירה** דבהל' תמו"ס ט' ג' כתב דבעבר ושחט גומר את העבודות ואח"כ שוחט התדיר או המקדש, ואילו בקרבן פסח א' ד' כתב דפסח שנשחט לפני התמיד כשר ויהא אחר ממרס בדמו, **עי' קרן אורה.**

ע"ב

1. **כן חקר במקדש דוד יא' א'** והביא כמה נ"מ בזה: א.מה שיעור החיוב בזר שעשה כן, שאם הוא הקטרה הוא בכזית, ואם ניסוך ב-ג' לוגין ב. אי מותר לערב בזה נסכים אחרים. ג. האם צריך כלי שרת דווקא ד. האם צריך דווקא על גבי מערכה גדולה, ועי' **משך חכמה שמות ל' ט', קה"י מנחות יח',** ועי' במקדש דוד סי' יג' האם היין טעון מלח.
2. **כן הקשה התפארת ישראל במשנה, עי' תירוץ, ובתפארת יעקב תי' דבכיבוי יש גם עשה דאש תמיד תוקד וגו', ובאור שמח תמו"ס ב' ו' ביאר** לפי זה תירוץ הגמרא כיבוי דמצוה שאני כיון דהוי כיבוי במקצת ליכא לעשה ד-אש תמיד ולכן מצוה דריח ניחוח דוחה ל"ת דלא תכבה.
3. **תי' הגרי"ז ד-ב' דינים יש** אחד איסור על כל ישראל שלא יכבו את האש וזה ודאי שיש גם בשעת המסעות, ומה שנחלקו שם הוא על החיוב של הכהנים לדאוג להזין את האש כל הזמן שלא תכבה, אם זהו גם בשעת המסעות.

הערות, הארות, ומראי מקומות

מוספי שבת קודמין למוספי ר"ח, והטעם שר"ח קדוש יותר משבת פרש"י דנקרא מועד, וכמבואר ברש"י בפסחים עז. גבי מרגלים דתמוז דהיא שנה מליוה מלוייה ונלמד מקרא דקרא עלי מועד לשבור בחורי ומכאן דיום עיבור החודש נקרא מועד, ועי' שיטמ"ק.

ברכת היין וברכת היום, עי' שאגת אריה כב' דהוכיח מכאן דמצוה דרבנן שתדירא עדיפא על מצוה דאורייתא שאינה תדירא, עי"ש טעמו, ועי' פנ"י וצל"ח ברכות נא: דפליגי, והטעם דברכת היין קודמת משום דיצא ידי חובת היום בקידוש שבתפילה, ועי"ש מצפה איתן, ועיין בבאור הלכה רעא' ד"ה מיד שהביא שיטות הראשונים בזה.

מתפלל אדם של מנחה ואח"כ של מוספין, ומכאן מוכיח השאגת אריה כח' דדין מקודש קודם אינו ענין לקרבנות דווקא, עי"ש שהוכיח שהס"ד להעדיף מוסף אינו משום הקרבן שבה.

בענין מצוי ותדיר, עי' שאגת אריה סימנים כאל-כב' דן הרבה בעניינים אלו.

איבעיא להו תדיר ושאינו תדיר וקדם ושחט וכו', עי' שאגת אריה כ' שדן בשבת ר"ח והזכיר בברכת המזון יעלה ויבוא לפני רצה ונזכר באמצע האם יפסיק ויאמר רצה או שיגמור, ודן בזה אי דמי לספק דהכא, ומחלק דכאן עי' שהתחיל בשאינו תדיר הגיע זמנו קודם, ולכן ס"ד שלא יפסיק שא"כ הכא זמן כולם שווה לפניו. עי"ש.

במשנה אמר ר"ש וכו', והשייכות לפרק זה עי' מלאכת שלמה במשנה ע"ע קרן אורה.

ע"ב

דון מינה ומינה וכו', וומשמע דהמחלוקת תלויה בזה, והנה הרמב"ם שבועות ז' א' פסק שדון מינה ואוקי באתרא, וקשה על מה שפסק בהל' מעה"ק טז' יד' דמתנדב שמן השאר נאכל לכהנים, וכן בפ"י טו' כתב שמביא רק לוג וביינו כמ"ד דון מינה ומינה, עי' תויו"ט מנחות יג' ה', וצאן קדשים מנחות קז.

והא קמכבי, עי' מקדש דוד יא' למה על כל איברים שמניח על גבי המזבח לא מקשה הכי דמכבה מעט, ומחלק בין כיבוי דהקטרה שהוא למעט סמן לזילוף שהוא לגמרי.

תול"ה המוריד, עי' חזו"א קמא לו' ו' מה שדן בדבריו.

הא ר"י הא ר"ש, ועי' רש"י מה שהקשה הרי מודה ר"ש בפסיק רישא, ובבאור תירוץ עי' מרכבת המשנה שבת א' א', ובאבן האזל מעה"ק ב' א', ועי' תוס' בכתובות ו. ומה שהביא שם שיטת הערוך לגבי פסיק רישא דלא ניחא ליה, ועי' רשב"א ורא"ש בשבת קי. ועי"ש קרבן נתנאל פי"ד סי' ט' אות מ', ועי' ברכת הזבח צאן קדשים וחק נתן, ומג"א שכל כ', ועי' ח"י רבי שלמה (היימן) כתובות סי' ג', ועי' דו"ח לרעק"א י' ז' שהוכיח מכאן דדבר שאינו מתכוון אסור לר"י בכל התורה.

ברמב"ם מעה"ק טז' יד' פסק דיין של נדבה נותנו בשיתין, וקשה הלא פסק כר"ש ולשיטתו נותנו על גבי האישים, עי' מהר"י קורקוס וכסף משנה, עי' זבח השלמים ב'.

לע"נ הגר"ח חיים בן-ציון בה"ג רבי משה זצ"ל נלבי"ע טו' כסלו תשעח'